

Valituslupahakemus / Valitus korkeimmalle hallinto-oikeudelle / Vaasan hallinto-oikeuden päätös / Hulevesimaksuja koskeva perustevalitus

Kaupunkirakennelautakunta 11.02.2026
312/02.05.00.00/2022

Vaasan hallinto-oikeus on antanut 29.12.2025 (Dnro 315/03.04.04.04.16/2024, 1687/2025) perustevalituspäätöksen koskien hulevesimaksujen palauttamista kiinteistöllä 272-405-6-53.

Valittaja vaati Vaasan hallinto-oikeudessa, että Kaupunkirakennelautakunnan päätös 14.02.2024, §33 tulee kumota ja Kokkolan kaupunki on velvoitettava maksamaan muutoksenhakijoille takaisin kaikki ne kiinteistön 272-405-6-53 hulevesimaksut, jotka on maksettu vuosina 2019-2023, 8 prosentin korkoineen, laskettuna maksupäivästä palautuspäivään, sekä laskut, joilla maksut on peritty, tulee poistaa. Kaupunkirakennelautakunnan päätös 14.02.2024, §33 ja kirje kaupunginhallitukselle ovat liitteenä 1. Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen käännös on liitteenä 2. ja alkuperäinen ruotsinkielinen päätös liitteenä 3. Vaasan hallinto-oikeudelle annettu valitus on liitteenä 4. ja alkuperäinen liitteenä 5.

Liite 1. Kaupunkirakennelautakunnan päätös 14.02.2024, §33 (Kirje kaupunginhallitukselle 02.01.2024)

Liite 2. Vaasan hallinto-oikeuden päätös 29.12.2025, 1687/2025 (Dnro 315/03.04.04.04.16/2024) käännös

Liite 3. Vasa förvaltningsdomstol beslut 29.12.2025, 1687/2025 (Dnro 315/03.04.04.04.16/2024)

Liite 4. Valitus Vaasan hallinto-oikeudelle (käännös) 11.04.2024

Liite 5. Valitus Vaasan hallinto-oikeudelle 11.04.2024

Kaupunkirakennelautakunta käsitteli Vaasan hallinto-oikeuden lausuntopyyntöä valituksen johdosta kokouksessaan 17.04.2024, §78. Valitus on liitteenä 4. Valittajat vaativat, että hallinto-oikeus kumoaa kaupunkirakennelautakunnan päätöksen sillä perusteella, että kaupunkirakennelautakunnalla ei ole ollut toimivaltaa käsitellä vaatimusta hulevesimaksujen palautuksesta. Lisäksi valittaja vaati, että hallinto-oikeus palauttamatta asiaa Kokkolan kaupungille, toimitetun vaatimuksen mukaan, velvoittaa Kokkolan kaupungin palauttamaan kaikki hulevesimaksut, jotka on vuosina 2019-2023 perusteetta maksettu kiinteistöllä 272-405-6-53, sekä 8 prosentin koron maksuille maksupäivästä palautuspäivään, sekä kumoaa ne laskut, joilla maksut on laskutettu. Lisäksi valittaja on vaatinut käsittelykieleen liittyviä seikkoja.

Kaupunkirakennelautakunta antoi tuolloin kattavan selvityksen lausuntonsa tueksi. Kaupunkirakennelautakunnan lausunto 17.04.2024, §78 on liitteenä 6.

Liite 6. Kaupunkirakennelautakunnan lausunto Vaasan hallinto-oikeudelle 17.04.2024, §78 ja päätös 14.02.2024, §33

Vaasan hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus tutki valituksen perustevalituksena lain verojen ja maksujen täytäntöönpanosta § 9 mukaan.

Hallinto-oikeus hylkäsi vaatimuksen vuonna 2019 perityn hulevesimaksun palauttamisesta.

Hallinto-oikeus poisti hulevesilaskut 10500025868, 10500035329, 10500044812 ja 10500054381. Kokkolan kaupunki velvoitettiin palauttamaan muutoksenhakijoille hulevesimaksut, jotka on peritty kyseisillä laskuilla. Vaatimus korosta hulevesimaksuille hylättiin.

Vaatimukset korkeimmalle hallinto-oikeudelle

Kokkolan kaupunki vaatii, että korkein hallinto-oikeus antaa asiassa valitusluvan ja käsittelee Kokkolan kaupungin valituksen ja samalla valituksessa esitetyillä perusteilla kumoaa Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen (29.12.2025, nro 1687/2025)

Valituksen perusteet

Vaasan hallinto-oikeus ei ole perustellut antamaansa päätöstä.

Kokkolan kaupunki on saattanut voimaan vesihuoltolain ja maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset velvoitteet koskien hulevesihallinnan perusteita Kokkolan kaupungissa sekä siihen liittyvän hulevesimaksun. Hulevesimaksun käyttöönotto on huolella valmisteltu ja päätöksentekoprosessi toteutettu Kokkolassa voimassa olevan lainsäädännön sekä Kokkolan kaupungin hallintosäädännön mukaisesti.

Valmistelussa hyödynnettiin aikaisemmin tehtyjä päätöksiä, koskien mm. hulevesiohjelmaa, valuma-alueita (kaupunkirakennelautakunta 13.05.2024, §47) jne. sekä laadittiin erillinen asiantuntijaselvitys tulevasta toimintamallista ja hulevesimaksujen määräytymisperusteista sekä kiinteistöluokituksesta. Erillinen työryhmä valmisteli vaikutusalueen määrittämiseksi kartta-aineistoja, joihin liitettiin samalle kartalle asemakaava-alueen ja valuma-alueiden rajat, hulevesiverkosto sekä muut hulevesien hallintaan liittyvät rakenteet (avo-ojat, kosteikot, altaat).

Vaikutusalueen määrittämisen jälkeen luokiteltiin kiinteistöt taksan määrittelyä varten rakennustyypeittäin erillisen asiantuntijan laatiman selvityksen mukaisesti. Valtuuston päätöksen oheismateriaalissa oleva aineisto karttoineen on esitelty päätöksenteon yhteydessä sekä valtuustolle että hallitukselle samoin kuin koko hulevesien

vaikutusalueen määrittely. Vaikutusalueen raja on ollut saatavilla sähköisesti internetsivuilla päätöksenteosta saakka. Nämä löytyvät myös mm. kaupunginvaltuuston 03.04.2017, §24 päätöksen aineistosta (hulevesiviemäröinnin järjestäminen Kokkolassa 01.01.2018 alkaen). Kaupunginvaltuuston päätös on liitteenä 9.

Linkki sähköiseen huleveden vaikutusaluekarttaan:

<https://kokkola.asiointi.fi/IMS/?layers=Opaskartta&lon=Hulevesialue&cp=7081184,23506432&z=16&title=Huleveden%20vaikutusalue>

Tämän lisäksi tarkistettu huleveden vaikutusalue on esitetty viimeisimmän kerran karttaesityksenä hulevesimääräysten tarkistamisen yhteydessä valtuustossa 13.05.2024, §47. Päätöksen liitteenä liite b § 47 on hulevesien vaikutusaluekartta, jossa aikaisempaa nyt kyseessä olevaa aluetta on laajennettu kattamaan mm. uudet asemakaava-alueet. Hulevesien vaikutusaluekartta liitteenä 7. Edellisen kerran valtuusto on hyväksynyt hulevesimääräykset 17.05.2021, §43 käyttäen jo aiemmin valtuustossa määriteltyjä periaatteita. Päätös on lainvoimainen ja siitä ei valitettu.

Vaasan hallinto-oikeus on tutkinut ja antanut päätöksen perustevalituksesta lain verojen ja maksujen täytäntöönpanosta § 9 mukaan. Lain 9§:n mukaan *'oikeus tehdä perustevalitus' on sillä, joka katsoo, että julkinen saatava on määrätty tai maksuunpantu virheellisesti.* Kaupunkirakennelautakunnan päätöksestä on tehty valittajien toimesta kunnallisvalitus. Kaikista voimaanpanoon tarvittavista päätöksistä on tehty Kokkolan kaupungin toimielinten hallinnolliset päätökset ja päätöksistä on voinut valitusaikana valittaa. Valittaja ei ole valittanut toimeenpanevista kaupunginvaltuuston tai -hallituksen päätöksistä ja kaikki asiaan liittyvät päätökset ovat lainvoimaisia. Lain vaatimusten mukaisesti, kuten Vaasan hallinto-oikeuden päätöksessäänkin todetaan, hulevesimaksun perimisestä kiinteistöltä on lähetetty lasku, josta on voinut tehdä 14 päivän sisällä muistutuksen. Muistutusaikaa valittaja on käyttänyt.

Perustevalituksen edellytyksenä on, että asia on pantu voimaan ilman valituskelpoista hallintopäätöstä. Koska Vaasan hallinto-oikeus päättää nyt siten, että ei ole olemassa valtuuston päätöstä hulevesimaksun perusteista, olisi asia tullut ennemminkin palauttaa uudelleen valmisteluun. Hallinto-oikeus ei ole toteamustaan sen enemmälti perustellut. Perustevalituksen käyttäminen asian tutkimiseen ja päätöksentekoon olisi tullut perustella. Perustevalitus on toissijainen muutoksenhakekeino, jota voidaan käyttää ainoastaan siinä tapauksessa, kun ensisijainen muutoksenhakekeino ei ole käytettävissä. Asianosaiset ovat saattaessaan asian hallinto-oikeuden käsiteltäväksi käyttäneet nimenomaan ensisijaista muutoksenhakekeinoa.

Perustevalituksella on erityistä merkitystä siinä tilanteessa, jossa viranomaisen on yksipuolisella toimenpiteellä määrännyt tai maksuunpannut saamisen ilman, että asiassa on annettu valituskelpoista päätöstä, ja saatava on lain nojalla suoraan

ulosottokelpoinen ilman tuomiota tai päätöstä. Tuolloin perustevalitus on ainoa keino hakea asiaan muutosta. Maksun suoran ulosottokelpoisuuden vastapainoksi tarvitaan oikeusturvaa antava perustevalitusmenettely. Kokkolan kaupungin käsityksen mukaan nyt ei ole kysymys siitä.

Hulevesimaksussa ei ole kyse tämänkaltaisesta saatavasta tai maksusta. Erillisestä laskusta ei luonnollisestikaan tehdä valituskelpoista päätöstä, mutta siitä on voinut jättää muistutuksen. Valittajien olisi tullut toimittaa perustevalitus suoraan muutoksenhakuelimelle, ei oikaisumenettelyn kautta kunnallisvalituksena, kuten tässä valittajat ovat toimineet. Valittaja on alunperin toimittanut kunnallisvalituksen. Hallinto-oikeus toteaa, että asiaa ei käsitellä hallintoriita-asiana, jos se voidaan ratkaista perustevalituksena. Tämä menettely ei valittajan (Kokkolan kaupunki) mukaan pitäisi olla lain mukaan mahdollinen.

Kokkolan kaupungille olisi tullut antaa mahdollisuus lausua asiasta tilanteessa, jossa kunnallisvalitusta on lähdetty käsittelemään / tutkittu perustevalituksena. Asiaa koskevat valitusperusteet hallinto-oikeudessa ovat oleellisesti muuttuneet. Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen perustelut ovat juuri samat kuin vuonna 2023 antamassaan päätöksessä juuri samasta asiasta. Tuolloin asiaa ei käsitelty perustevalituksena. Tuolloinkaan päätöstä ei enemmälti perusteltu. Vaasan hallinto-oikeuden vastaavasta asiasta samojen valittajien valitusten johdosta antamat päätökset ovat vuosilta 2021 ja 2023. Näitä ei ole Vaasan hallinto-oikeudessa tutkittu perustevalituksina. Päätökset ovat liitteenä 13. ja 14. Päätöksissä vuosilta 2023 ja 2025 on samat perustelut. Vuonna 2021 antamassa päätöksessä Vaasan hallinto-oikeus otti kantaa kaupunkirakennelautakunnan toimivaltaan ja palautti asian uudelleen käsiteltäväksi.

Nyt antamallaan päätöksellä Vaasan hallinto-oikeus on velvoittanut Kokkolan kaupungin palauttamaan yhden Kokkolan kaupungissa sijaitsevan kiinteistön 272-405-6-53 neljän eri vuoden hulevesilaskuilla perityt hulevesimaksut (a 25€ kpl) perustevalituspäätöksen perusteella. Lainsäädännön periaatteet kuntalaisen kohtelussa perustuvat perustuslakiin ja hyvän hallinnon periaatteisiin, jotka korostavat yhdenvertaisuutta, syrjimättömyyttä, oikeasuhtaisuutta, puolueettomuutta ja luottamuksen suojaa, velvoittaen kuntia tasapuoliseen, asialliseen ja oikeudenmukaiseen kohteluun kaikissa tilanteissa, kuten palveluissa ja päätöksenteossa. Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen mukaisessa tilanteessa mitkään näistä periaatteista eivät tulisi toteutumaan. Varsinkaan tilanteessa, jossa kaikki asiaan liittyvät toimielinten periaate- sekä toimeenpanopäätökset ovat lainvoimaisia.

Vaasan hallinto-oikeus on päätöksensä perusteluissa todennut, että saadun selvityksen mukaan ei ole ollut olemassa kaupunginvaltuuston päätöstä hulevesimaksujen perusteista. Laki ja lain perustelut puhuvat 'kunnassa', eivätkä erikseen määrää minkätasoinen mahdollisen periaatepäätöksen tulisi olla. Kaupunkirakennelautakunnan lausunnossa Vaasan hallinto-

oikeudelle on avattu Kokkolan kaupungin hallintosäännön mukainen päätöksentekohierarkia. Kokkolassa kaupunginvaltuusto on päättänyt periaatteet ja kaupunginhallitus maksut ja taksat sekä niiden perusteet voimassa olevan hallintosäännön mukaisesti.

Vaasan hallinto-oikeus on lisäksi päätöksensä perusteluissa todennut, että Kaupunginhallitus on 9.10.2017 § 519 päättänyt muun muassa hulevesimaksun käyttöönotosta jne, mutta päätöksessä ei ole päätetty kaupungin hulevesijärjestelmän vaikutusalueesta. Kuten jo kaupunkirakennelautakunnan lausunnossa Vaasan hallinto-oikeudelle on todettu, hulevesien vaikutusalue on kaupunginhallituksen päätöksessä sanallisesti kuvattu perustuen mm. valuma-alueiden määrittelyyn ja aikaisemmin annettussa lausunnossa on myös perustelu siitä, että miksi jokin muu esitystapa tai päätös vaikutusalueesta ei ole tarpeellista tai ylipäättään tarkoituksenmukaista. Tältäkin osin viitataan valituksen liitteinä olevaan kaupunkirakennelautakunnan Vaasan hallinto-oikeudelle antamaan lausuntoon ja siitä tarkemmin ilmenevään.

Laissa tai lain perusteluissa ei erikseen määrätä kuntaa päättämään hulevesien vaikutusalueesta. Lain perusteissa on kirjattu seuraavasti *'Kunta hyväksyisi 1 momentin mukaan maksun määräämisen perusteet sisältävän taksan. Myös kunnan hulevesijärjestelmän vaikutusalueella sijaitsevat kiinteistöt määriteltäisiin taksassa.'* Nämä kiinteistöt on määriteltä, kuten jo aikaisemmin on kuvattu. Joka tapauksessa sillä, missä vaikutusalueen raja tässä tapauksessa tätä kiinteistöä ajatellen sijaitsee, ei ole merkitystä, sillä kyseinen kiinteistö sijaitisi joka tapauksessa vaikutusalueen sisäpuolella. Kiinteistö ei sijaitse vaikutusalueen reuna-alueella, eikä näin ole alueen rajaukseen nähden kiistanalainen. Oleellista on, että nyt ei ole kyse toiminta-alueen määrittelyssä vaan vaikutusalueen. Voimassa olevassa lainsäädännössä on määrätty, että vesihuollon toiminta-alue tulee esittää kartalla, tällaista ei ole erikseen määrätty hulevesijärjestelmän vaikutusalueen osalta, eikä tämä asian luonteen mukaan olisi edes tarkoituksenmukaista.

Muilta osin valituksen perusteena käytetään mitä kaupunkirakennelautakunta on Vaasan hallinto-oikeudelle antamassaan lausunnossaan 17.04.2024, §78 esittänyt. Alla asiaan liittyvät päätökset sekä hulevesien vaikutusalueen määrittelyssä käytetyt selvitykset, joista on erillinen päätös.

- Liite 7. Huleveden vaikutusaluekartta, liite b, kaupunginvaltuusto 13.05.2024, §47
- Liite 8. Kaupunginvaltuusto 03.04.2017, §24 hulevesiviemäröinnin järjestäminen Kokkolassa 01.01.2018 alkaen
- Liite 9. Kaupunginhallitus 19.10.2017, §519 hulevesimaksun käyttöönotto
- Liite 10. Kaupunkirakennelautakunta 11.12.2013, §209, hulevesiohjelma, valuma-alueet

Liite 11. Vaasan hallinto-oikeuden päätös 18.05.2021, 21/0083/2
(Dnro 00567/19/4199)

Liite 12. Vaasan hallinto-oikeuden päätös 12.10.2023,
1318/2023 (Dnro 559/03.04.04.16/2022)

Kokkolan kaupungin vaatimus

Valittaja vaatii, että Vaasan hallinto-oikeuden päätös on perusteettomana kumottava.

Hallinto-oikeuden päätöksestä ei tarkemmin ilmene, miltä osin Kokkolan kaupungin päätökset olisivat lainvastaisia tai että niitä ei olisi asianmukaisesti tehty.

Kokkolan kaupunki katsoo yllä olevaan viitaten sekä asiassa annettu selvitys huomioiden, että yksin edellämainituilla perusteilla kaupunkirakennelautakunnan päätöstä ei olisi voinut poistaa ja näin ollen asia tulee arvioida toisin.

Kun arvioidaan niitä perusteita tai pikemminkin yksityiskohtaisten perusteiden puuttumista hallinto-oikeuden päätöksen tueksi Kokkolan kaupunki katsoo, että valituslupan myöntämiselle ja valituksen tutkimiseksi on esitetty sellaiset painavat perusteet, joiden johdosta valituslupa tulisi myöntää ja asia tutkia korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Samalla todetaan, että lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi.

Kaupunkirakennelautakunnan päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, lautakunta ei ole ylittänyt toimivaltaansa hylätessään oikaisuvaatimuksen. Päätös on tehty maankäyttö- ja rakennuslain ja vesihuoltolain säädöksiä sekä Kokkolan kaupungin hallintosääntöä noudattaen eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen.

Kaupunkiympäristöjohtaja

Kaupunkirakennelautakunta päättää

1. jättää yllä olevan valituslupahakemuksen / valituksen Korkeimmalle hallinto-oikeudelle
2. saattaa asian kaupunginhallitukselle tiedoksi

Päätös